

Home > ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ > Ο Διάβολος στην αφήγηση της ιστορίας της Ιστορίας, του Γιώργου Γλυκοφρύδη

Ο Διάβολος στην αφήγηση της ιστορίας της Ιστορίας, του Γιώργου Γλυκοφρύδη

By *Literature* on October 2, 2013

6

+1

1

54

Τα μυθιστορήματα που σε αρπάζουν από τα μαλλιά με το που ξεκινάς την πρώτη σελίδα, είναι αυτό που αποζητώ.

Και στην "Χορεύτρια του Διαβόλου" συμβαίνει αυτό ακριβώς.

Creative Commons: Karen Burene

-Λονδίνο, 11 Δεκεμβρίου 1936-

Δεκάδες μυθιστορήματα ξεκινούν έτσι. Αλλά δεν είναι αυτό, δεν είναι απλά η ημερολογιακή και τοπολογική αναφορά που σε ρίχνει απευθείας στο υπόγειο του μύθου και πετά τα κλειδιά απ έξω, είναι πως η "Χορεύτρια του Διαβόλου", αυτό το ταξίδι στον μύθο, το διατηρεί αδιάκοπτα. Δύσκολη υπόθεση, έως πολύ δύσκολη, το να το καταφέρει αυτό ο συγγραφέας. Και εδώ το καταφέρνει απόλυτα.

Η αφήγηση σε πρώτο πρόσωπο, πιθανόν να φαίνεται απλή, αλλά δεν είναι διόλου. Γιατί δεν είναι εφηβικό ημερολόγιο, αλλά μυθιστόρημα. Το πόσο δύσκολο είναι να κρατήσεις το νήμα της δραματοουργίας καταργώντας την "ευκολία" της αφήγησης στο τρίτο πρόσωπο, ενώ ταυτόχρονα αποφεύγεις να γίνεις ο αφηγητής που όμως δεν αφηγείται αλλά τα λέει μπροστά σ' ένα μικρόφωνο, είναι κι αυτή μία καλή άσκηση για σεμινάρια δημιουργικής γραφής.

Θα μπορούσα να φέρω παραδείγματα αφήγησης σε πρώτο πρόσωπο που αγγίζουν ακόμη και την ημερολογιακή γραφή, (ενταγμένα άλλωστε στο επιστολογραφικό είδος), πασίγνωστα μυθιστορήματα προηγούμενων αιώνων, όπως "Ο Δράκουλας" του Μπτραμ Στόουκερ, ή άλλα γραπτά ακόμη παλιότερα όπως οι "Επιστολές Πορτογαλίδας μοναχής", του Gabriel-Joseph de Lavergn, αλλά η "Χορεύτρια του Διαβόλου" δεν είναι αυτό. Είναι ένα ιστορικό μυθιστόρημα, δύσκολης εποχής υπό μία έννοια, που βυθίζεται στον κεντρικό ήρωα μέχρι τέλους. Μία περιπέτεια κατασκοπευτική, ιστορική, και εκπληκτικά ερωτική. (Αν το ορίζαμε χοντρικά και απλοϊκά.) Γιατί το μυθιστόρημα πάει πολύ μακρύτερα των άνω επιγραφικών κατηγοριών.

Όχι, δεν θα μιλήσω για την υπόθεση του βιβλίου. Δεν θα αποκαλύψω τίποτε. Το διάβαζα σχεδόν έναν μήνα. Κάθε μέρα όσο μπορούσα. Όπως ένας κλασικός αναγνώστης. Εκπληκτικές ανατροπές που από ένα σημείο και μετά σε κάνουν να είσαι σε θέση να περιμένεις το οπδήποτε. Εκπληκτικά, πραγματικά, εκπληκτικά ερμηνευτικά της Ιστορίας. Αν γινόταν να δίνεται στα Πανεπιστήμια στους άνω των 18, όσους ψηφίζουν, και να τους λένε «Εδώ, το διαβάσατε; Ωραία. Θα κάνουμε κάποιες ερωτήσεις. Πρώτη: Τι είναι η πατριδα; Δεύτερη: Τι είναι ο προδότης; Τρίτη: Τι είναι ο Φασισμός; Τέταρτη: Τι είναι ο έρωτας;» Μοναδικά

πατριδα; Δεύτερη: Τι είναι ο προδότης; Τρίτη: Τι είναι ο Φασισμός; Τέταρτη: Τι είναι ο έρωτας;» Μοναδικά βυθισμένος στον κεντρικό ήρωα ο Δάνδολος, τον καθλώνει, και τον αποκαθλώνει στο τέλος.

Πραγματικό πτόνημα, στο 100%.

Creative Commons: Janice Waltzer

Η "Χορεύτρια του Διαβόλου" ξεκινά ασπρόμαυρα. Κλασικός εικονοποιός εγώ στα γραπτά μου, πόσο μάλλον στην αντίληψή μου καθώς διαβάζω, χτίζω σκηνές, παράγω ήχους, βάζω κίνηση στην αφήγηση. Και το μυθιστόρημα αυτό του Στέφανου Δάνδολου, με άφηνε να το κάνω συνεχώς. Εποχές των αρχών του αιώνα σε όλη την Ευρώπη. Και στην Ελλάδα. Και στην Νέα Υόρκη, στις μετακινήσεις του ήρωα. Με όλη την ατμόσφαιρα δοσμένη ως τρισδιάστατη Ιστορία. Να την ζήσεις. Με την αισθητική των ασπρόμαυρων ταινιών του Φρεντ Αστερ αρχικά, και μετά, όσο προχωρά ο χρόνος, ή και η υπόθεση, οι περιγραφές γίνονται έγχρωμες. Ιδίως στην Νέα Υόρκη ή στον Βόσμπορο. Μέσα σε αριστοκρατικά σαλόνια και όχι μόνο. Είπα, δεν θα μιλήσω για την υπόθεση.

Μέγιστη διαμάχη στην λογοτεχνία το κατά πόσο ο συγγραφέας πρέπει να αφήνει τον αναγνώστη να χρησιμοποιεί την φαντασία του ή να του τα δίνει όλα έτοιμα ή έστω σχεπικά έτοιμα. Ο Στέφανος Δάνδολος, (πραγματικά έμπειρος συγγραφέας με κάμποσα βιβλία και γραπτά στο ενεργητικό του), με όχημα τους διαλόγους, τα ονόματα των ηρώων, (ναι αυτό θα πρέπει να γίνει κατανοητό, τα ίδια τα ονόματα των ηρώων οδηγούν μεγάλο κομμάτι του σκηνικού σε ένα μυθιστόρημα, και ουδέποτε είναι τυχαία), και τις ελάχιστες αλλά σημειολογικά πολύ δυνατές περιγραφές· μία λίγη φράση για τις ομπρέλες στην βροχή, ένα σήκωμα του γιακά του παλτού για το νυχτερινό κρύο, σε άφηνε να φτάσεις όλο το σκηνικό του έργου εσύ. Και επιπροσθέτως, εκεί που τον κεντρικό ήρωα τον είχες ήδη φτιαγμένο, ερχόταν μία λεπτομέρεια, για την πτίπα που την άδειαζε στο σταχτοδοχείο, για παράδειγμα, για το πόδι που χύλωνε, για το πόσο χρονών ήταν, που πρόσθεταν στο παζλ του χαρακτήρα. Κι όλο αυτό, τόσο έντεχνα βαλμένο μέσα στην αφήγηση, που φαινόταν απλά έτσι. Αλλά στην κατασκευή δεν είναι διόλου.

Δεν χρειάζεται να γράψω άλλα. Είναι πάρα πολύ καλό βιβλίο. Πάρα πολύ καλό.

Το βιβλίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός, Σελίδες 475

